

СЕРЕДА, 27 червня 2012 року

Енергоефективним університетам ставлять за приклад ЗНУ

1-2 червня в Запорізькому національному університеті відбулась Міжнародна науково-практична конференція "Енергоефективні університети". У заході брали участь 111 представників (серед них – 36 ректорів) із 58 вищих навчальних закладів.

На початку роботи конференції Перший заступник міністра освіти і науки, молоді та спорту України **Євген Суліма**, міський голова м. Запоріжжя **Олександр Сін**, заступник голови Запорізької обласної державної адміністрації **Петро Гончарук**, заступник голови Запорізької обласної державної адміністрації **Юрій Пелих** у супроводі в.о. ректора, першого проректора ЗНУ **Олександра Бондаря** та інших проректорів нашого вишу оглянули приміщення II навчального корпусу, де розташовується система оптимізації тепlopостачання.

Проректор з адміністративно-господарської роботи **Сергій Кушнір** представив присутнім розробку фахівців лабораторії енергоефективності та енергозбереження ЗНУ, завдяки якій наш вищий навчальний заклад отримав змогу значно економити кошти на тепlopостачанні та забезпеченні гарячою водою, розповів про її будову та роботу. Присутні змогли оглянути автоматизований вузол управління (АВУ). Диспетчеризація опалення дозволила об'єднати будівлі, що знаходяться на території студентського містечка, у єдину мережу. Таким чином університет заощаджує понад 500 тис гривень за один опалювальний сезон.

Присутніх зацікавив також новий водонагрівач. Це – три чотириметрові тру-

би, які забезпечують усе студмістечко гарячою водою. Для порівняння поряд можна було побачити старий водонагрівач (не демонтований), який за розмірами займає майже половину приміщення. Після заміни труб відсутні втрати тепла.

Під час пленарного засідання Міжнародної науково-практичної конференції "Енергоефективні університети" наголошувалось на принциповій позиції Міністерства освіти і науки, молоді та спорту щодо питань енергоефективності вищих навчальних закладів. Перший заступник Міністра освіти і науки, молоді та спорту України **Євген Суліма** поставив перед присутніми на конференції представниками вітчизняних ВНЗ такі завдання: оновити свої знання щодо впровадження енергоекономії на прикладі дій колективу Запорізького національного університету та прозвітувати, що кожен із них зробив на практиці після першої тематичної зустрічі ректорів у Івано-Франківську у 2010 році. За його словами, Міністр освіти і науки, молоді та спорту України **Дмитро Табачник** надає першочергового значення питанню енергоефективності вищих навчальних закладів. Крім того, він зауважив, що ЗНУ не випадково був обраний базою для цієї конференції.

Заступник голови Запорізької обласної державної адміністрації **Петро Гончарук**, наголосивши на актуальності за-

пропонованої для розгляду теми, розповів про запровадження енергоощадних технологій у запорізькому регіоні, зокрема, про пошуки альтернативних джерел опалювання та вироблення електроенергії. Водночас він відзначив, що науковців ЗНУ залучають до засідань обласної адміністрації, де йдеться про вказані проблеми.

Міський голова м. Запоріжжя **Олександр Сін** прирівняв нашу область до пілотного майданчика для випробування нових вітчизняних енергоефективних технологій і пілотних ідей. На його думку, завдяки великій кількості промислових підприємств і концентрації наукового потенціалу тут є всі умови для створення кластера з енергозбереження. Про програму енергозбереження в ЗНУ та

практичні результати її реалізації йшлося у виступі проректора з адміністративно-господарської роботи **Сергія Кушніра**. Він, зокрема, зазначив, що усі програми в цьому напрямі в університеті поділені на швидко-, середньо- та довготермінові.

Також учасники конференції обговорили проблеми енергозбереження й запровадження енергоощадних технологій на прикладах дій конкретних вишів.

(Початок. Продовження на 2-й сторінці)

НОВИНИ

Четвертий рік поспіль ЗНУ виступає базою для проведення основної сесії зовнішнього незалежного оцінювання. Цьогоріч тестування тут пройшли близько 5 тисяч випускників шкіл м. Запоріжжя та області. Серед них – чимало тих, хто незабаром стане абітурієнтом нашого вишу.

13 сесій тестування з 10 шкільних предметів проходили на базі ЗНУ з 15 травня по 7 червня. Двічі наш університет виступав єдиним пунктом тестування в області – з російської мови та всесвітньої історії.

У роботі пункту тестування взяли участь 47 викладачів кафедр ЗНУ та аспіранти. Деякі з них вже мають досвід такої роботи. Порівняно з минулим роком ніяких змін у правилах проходження тестування не відбулось. Тож усі його учасники мали змогу заздалегідь ознайомитись із регламентом. Тим більше, що кожного разу перед початком тестувань відбувався попередній інструктаж. І все ж несподіванки траплялися.

Ось що розповідає відповідальна за пункт ЗНО в Запорізькому національному університеті, доцент **Ірина Бакаленко**:

- На перших тестуваннях траплялися записання учасників. Дехто забував паспорт або сертифікат. Був випадок, коли хлопець приїхав на тестування з копією паспорта, оригінал якого здав у ДАІ для отримання прав водія. На жаль, за правилами ми його не змогли допустити до проходження ЗНО. Незважаючи на багаторазові попередження, траплялися й проблеми з мобільними телефонами.

Проте для злагодженої роботи пункту в Запорізькому національному були створені всі належні умови. Для дітей з особливими потребами також були забезпечені окремі аудиторії – із сурдоперекладом тощо.

За роботою пункту ЗНО в цьому році спостерігали уповноважені особи Українського центру оцінювання якості освіти, представники Дніпропетровського регіонального центру оцінювання якості освіти, незалежний спостерігач від газети "Запорозька Січ" **Маргарита Гришкіна**. За оцінками експертів, робота пункту ЗНО в Запорізькому національному університеті була організована на вищому рівні – відповідне матеріальне забезпечення, злагоджена робота персоналу, який працював, за їх словами, як "швейцарський годинник".

Проходження ЗНО на базі нашого університету говорить про довіру до вишу: тестування тут проходять дійсно прозоро й демократично. Тепер ЗНУ готується до вступної кампанії.

До речі, Ірина Бакаленко отримала грамоту від Дніпропетровського регіонального центру оцінювання якості освіти.

Микола Фролов: "Я підтримую творчий і науковий пошук усіх дослідників"

8 червня 2012 року у Запорізькому національному університеті відбулось урочисте засідання Вченої ради, під час якого професорсько-викладацькому складу та студентам було представлено новообраного ректора. Ним став професор, доктор історичних наук, Заслужений працівник освіти України **Микола Фролов**.

Ми звернулися до Миколи Олександровича з питаннями, які на сьогодні найбільше цікавлять колектив нашого вищого навчального закладу.

- Миколо Олександровичу, з чого Ви почали знайомство зі станом справ у ЗНУ?

- Зі станом справ у Запорізькому національному університеті я почав знайомитись ще під час виборчої кампанії, коли зустрічався із представниками колективу на факультетах, кафедрах, у службах ректорату, тому вважаю, що після затвердження на посаді, я просто продовжив той процес, який розпочався ще під час виборчої кампанії. Безумовно, у першу чергу я знайомлюсь із керівниками, посадовцями, викладачами, студентським активом, з усіма, хто працює і навчається

в університеті, тобто почав я зі знайомства з людьми.

- Немало успішних людей Запоріжжя багато що пов'язує із Запорізьким національним університетом. А що пов'язує Вас із найбільшим вищим навчальним закладом регіону?

- На жаль, свого часу так сталося, що я не навчався і не закінчив Запорізький національний університет, але на кафедрі історичного факультету мною були підготовлені і кандидатська, і докторська дисертації. Я постійно публікую свої статті в наукових збірниках Запорізького національного університету, багато років спілкуюсь і співпрацюю з людьми, які працюють у ЗНУ і не тільки на історичному факультеті. Тому вважаю, що я давно пов'язаний із ЗНУ і зараз, прийшовши на посаду ректора, переконався в науково-педагогічному потенціалі цього закладу, який завжди був для мене авторитетним і поважним.

- Ви очолили ЗНУ напередодні вступної кампанії, що надзвичайно важливо для кожного вишу. У чому, на Ваш погляд, особливості цього річного вступної кампанії, на чому необхідно зосередити особливу увагу?

- Головна особливість – це те, що в цьому році абітурієнтів буде більше, ніж минулого року, але конкуренція з іншими вишами буде дуже гостра і я всі свої зусилля направляю на те, щоб усі, хто причетний до вступної кампанії, боролися за кожного абітурієнта. Університет готовий до вступної кампанії, проведені всі необхідні заходи, і ми з нетерпінням чекаємо тих абітурієнтів, які обрали саме наш університет.

- Миколо Олександровичу, Ви неодноразово підкреслювали, що студенти – рушійна сила суспільства. Чи потрібні, на Ваш погляд, якісь зміни у студентському житті та студентському самоврядуванні?

- Я вважаю, що університет існує саме для того, щоб в ньому навчалися студенти, бо без них не може бути університету та й не існує його. Я думаю, що ми разом зі студентським активом, з усіма, хто навчається в Запорізькому національному університеті, знайдемо нові напрямки і форми поліпшення якості освіти для всебічного розвитку студентів під час їхнього навчання.

- Чи плануєте вносити зміни у навчальний процес у ЗНУ?

- Так, головне зараз – визначити нові перспективні спеціальності, які необхідні економіці та соці-

альним галузям, користуються попитом в абітурієнтів. Саме в напрямку врахування потреб суспільства й економіки ми і будемо розвивати навчальний процес. Велика увага буде приділятися підвищенню якості освіти, використанню сучасних технологій навчання.

(Початок. Продовження на 2-й сторінці)

Енергоефективним університетам ставлять за приклад ЗНУ

(Продовження. Початок на 1-й сторінці)

Під час пленарного засідання поділилися досвідом ефективного енергозбереження ректори низки вишів. Ректор Національного гірничого університету **Геннадій Півняк** розповів про співпрацю з підприємством "Донбаська топливно-енергетична компанія" та впровадження спільного проекту теплових насосів на території університету. В.о. ректора Донецького національного університету **Петро Єгоров**, начальник відділу виробничих технологій ТОВ "Міжгалузеве спеціалізоване підприємство «Промматеріал»" (Львів) **Андрій Здебський** та інші розповіли про можливості використання новітніх технологій і матеріалів, їх апробацію у вишах України і результати енергозаощадження.

Перший заступник Міністра освіти і науки, молоді та спорту Євген Суліма під час конференції акцентував увагу на підтримці інноваційних ідей і пози-

тивного досвіду, який сьогодні мають вже деякі ВНЗ України в галузі енергозбереження. Ректорам вишів, де не запроваджені енергоефективні технології, поради якомога швидше їх використовувати задля виживання їх вишів.

Під час брифінгу із журналістами місцевих ЗМІ Євген Миколайович наголосив, що кожен виш України за умов загострення проблем енергозаощадження на сьогодні повинен усвідомлено підійти до вирішення цих питань. Зараз дедалі актуальнішим стає розвиток прикладних наук, тому

науково-педагогічної роботи ЗНУ, професор **Володимир Волков**; завідувач кафедри прикладної фізики ЗНУ, професор **Валерій Міщенко**; доктор університету ім. Паїсія Хілендарського **Іван Сімеонов** (Болгарія); завідувач кафедри геліоенергетики Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут", професор **Геннадій Хрипунов**; доктор університету Іллінойс **Уї Чін Чан** (США).

Гості та учасники конференції мали змогу оглянути виставку наукової та навчальної літератури з різних галу-

науково-педагогічної роботи ЗНУ, професор **Володимир Волков**; завідувач кафедри прикладної фізики ЗНУ, професор **Валерій Міщенко**; доктор університету ім. Паїсія Хілендарського **Іван Сімеонов** (Болгарія); завідувач кафедри геліоенергетики Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут", професор **Геннадій Хрипунов**; доктор університету Іллінойс **Уї Чін Чан** (США).

Гості та учасники конференції мали змогу оглянути виставку наукової та навчальної літератури з різних галу-

зей знань, ознайомитися з добробом науковців нашого університету, зокрема з теми "Енергозбереження в енергозабезпеченні університету", підготовлену Науковою бібліотекою ЗНУ.

Завершуючи конференцію, Євген Суліма відзначив, що після цього науково-практичного форуму, де були вироблені та затверджені основні напрямки роботи керівників вишів із енергозаощадження, має розпочатися практична робота в кожному навчальному закладі. Євген Суліма порадив керівникам ВНЗ детальноше вивчити досвід Запорізького національного університету із методики впровадження енергоощадних технологій, а також шукати власні шляхи та нові форми для реалізації таких програм.

Другого дня на учасників конференції, крім напруженої роботи, також чекала культурна програма – поїздка на о. Хортицю.

**Наталія ЛОГВИНЕНКО,
Таміла ТАРАСЕНКО**

Випуск-2012:

МАЙЖЕ 6 ТИСЯЧ ДИПЛОМІВ НАШОГО ВИШУ

Наприкінці цього навчального року ЗНУ встановив черговий рекорд: усього дипломи нашого університету отримали 5 910 випускників (для порівняння у 2011 році дипломи отримали 5 812 осіб). Зростає кількість і тих, хто отримав атестат про повну загальну середню освіту на базі нашого ВНЗ – усього 240 атестатів (у минулому навчальному році – 138).

У 2011 році дипломи молодших спеціалістів отримали 129 осіб, бакалаврів – 2 974, спеціалістів 1 970 і магістрів – 739. Тоді як цього року університет випустив 205 молодших спеціалістів, 2 894 бакалаври; 2 017 спеціалістів і 794 магістри.

2012 рік видався знаковим і для тих, хто вперше отримав дипломи за певними спеціальностями. Так, за освітньо-кваліфікаційним рівнем "молодший спеціаліст" здобули освіту представники таких напрямів підготовки: "Організація виробництва", "Туристичне обслуговування", "Розробка програмного забезпечення". За ОКР "бакалавр" – студенти "Міжнародної економіки". За ОКР "спеціаліст" – випускники напрямів "Туризм", "Садово-паркове господарство", "Країнознавство", "Реклама", "Зв'язки з громадськістю", "Видавнича справа та редагування"; за ОКР "магістр" – "Туризм".

Наукова бібліотека ЗНУ запрошує читачів

Наукова бібліотека Запорізького національного університету – це потужний бібліотечно-інформаційний комплекс і культурно-просвітницький центр нашого міста. Тому і влітку її відвідують студенти, викладачі, аспіранти, науковці нашого університету або інших ВНЗ і міст України та зарубіжжя.

У червні-серпні читачі обслуговуватимуться:

пн.-чт. – з 09.00 до 17.00, пт. – з 09.00 до 15.45, вихідні – сб., нд.

Загальна кількість читачів університетської книгозбірні на кінець 2011/12 навчального року склала 11 523. Користувачі одержують цілодобовий доступ до баз даних через Web-сайт бібліотеки (<http://library.znu.edu.ua>). Створені технічні умови для авторизованого доступу з АРМ кафедр і відокремлених структурних підрозділів університету до веб-версії повного обсягу електронного каталогу, розміщеного на сайті Наукової бібліотеки в розділі "Електронний каталог Наукової бібліотеки" (<http://ebooks.znu.edu.ua/ufid>).

Абітурієнти також можуть скористатися фондами читальних залів, залом електронних ресурсів. Запис у бібліотеку за умови надання паспорта.

**Директор Наукової бібліотеки
Валентина ГЕРАСИМОВА**

Вступні іспити до магістратури наближаються....

Центр вивчення іноземних мов ЗНУ здійснює набір на підготовчі курси до вступного іспиту до магістратури з іноземної мови професійного спрямування (англійська, німецька, французька).

Програма курсів передбачає повторення лексико-граматичного матеріалу в необхідному обсязі та виконання типових завдань, аналогічних до екзаменаційних випробувань.

Вартість навчання становить 600 грн за 40 академічних годин. Тривалість навчання – 3 тижні.

Після успішного закінчення курсу видається сертифікат ЗНУ.

У групі 7-8 слухачів.

Графік занять узгоджується з кожною групою окремо.

Набір здійснюється до 1 липня 2012 року.

тел. 228-75-17, (066) 684-29-11.

вул. Жуковського, 66-б, ауд. 110 (II корпус ЗНУ).

Микола Фролов: "Я підтримую творчий і науковий пошук усіх дослідників"

(Продовження. Початок на 1-й сторінці)

- Для кожного класичного університету важливим є розвиток інфраструктури та матеріально-технічної бази, тим більше в часи швидкого розвитку технологій. На які нововведення чекати?

- Переконали, що вже до 1 вересня нам вдасться зробити перші вагомі кроки, спрямовані на поліпшення матеріальної бази університету. Вже зараз розпочаті ремонтні роботи в навчальному корпусі №2 на філологічному факультеті. Вони будуть продовжені на факультеті іноземної філології. Є намір відремонтувати спортивну залу та інші об'єкти. Одночасно з цим зроблені кроки для збільшення прибуткової частини бюджету університету.

- Які дії передбачені в питаннях соціального забезпечення та захисту співробітників ЗНУ?

- Моє бачення цього питання викладене в моїй виборчій програмі, яку я реалізую вже зараз і конкретно. Я зосереджений на тому, щоб знайти додаткові кошти для продовження будівництва в гуртожитку по вулиці Зої Космодем'янської, 10. Незабаром у цьому приміщенні в бюджетних квартирах зможуть осе-

Під час представлення ректора Миколи Фролова колективу ЗНУ

литись 33 родини викладачів.

- Чи маєте Ви намір розробити довгостроковий план розвитку ЗНУ, який би дозволив вишу залишитись лідером освітніх послуг у нашому регіоні?

- Так, дійсно планую це зробити. У формуванні такого плану повинні взяти участь усі співробітники, викладачі, студенти. Хотілося б, щоб такий довгостроковий план розробили у першу чергу студенти, бо Запорізький національний університет існує саме для них.

- Чи є у Вас пріоритети в розвитку наукових шкіл і напрямів ЗНУ?

- Я підтримую творчий і науковий пошук усіх дослідників, науковців, що працюють в нашому університеті. Створення та утвердження нових наукових

шкіл – напрямки моєї виборчої програми. Будемо, безумовно, підтримувати і те, що вже є, що є гордістю ЗНУ і Запорізької області.

Дякую за увагу!

До речі, цей рік став плідним на здобутки для Миколи Олександровича. Так, наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 593 від 17.05.12 професору, кандидату історичних наук Миколі Фролову присвоїли науковий ступінь доктора історичних наук.

Колектив Запорізького національного університету щиро вітає Миколу Олександровича та бажає йому успіхів у роботі, подальшого розвитку в освітній діяльності, нових досягнень і звершень!

Відпочиваючи, не забуваймо про заходи безпеки!

Почалися канікули для студентів, пора відпустити працівників. За вікном спекотне літо. Манить відправитися на природу, здебільшого до ласкавого тепло моря, ставка чи річки, бо вода – чудодійний засіб оздоровлення організму. Купання дає людині фізичне та моральне задоволення, допомагає відновити сили. Але, на жаль, відпочинок на воді може закінчитися трагедією, якщо нехтувати правилами поведінки на воді.

Як уникнути трагедії під час відпочинку?

Варто пам'ятати, що:

■ основними умовами безпеки на воді є правильний вибір і наявність підготовлених місць для купання, уміння плавати, дисципліна, яка пов'язана з суворим дотриманням правил поведінки під час купання та користування плавзасобами;

■ безпечніше відпочивати на воді у світлий час, у спокійну безвітряну погоду при температурі повітря не нижче +24°C і води не менше +18°C.

Застерегаємо вас, шановні співробітники і студенти:

■ не купайтеся в необладнаних незнайомих місцях;

■ не запливайте за огорожувальні пляж-

ні буйки, а якщо не вмієте плавати, то не заходьте у воду на глибину більше, ніж по груди;

■ не наближайте до плавучих засобів і не стрибайте у воду зі споруд, не пристосованих до цього, і в місцях, де невідомі глибина і стан дна;

■ не залишайте без нагляду малолітніх дітей: купання дітей у відкритих водоймах дозволяється тривалістю 10 хвилин; глибина води в місцях купання дітей до 9 років повинна бути не більша, ніж до рівня грудей. Купання дітей старшого віку дозволяється в місцях із глибиною, не більше 1,2 метра. За дітьми, що купаються, повинно вестися безперервне спостереження.

■ утримуйтеся від далеких запливів, що може призвести до переохолодження і, як наслідок, – до судоми. У такий момент може стати в нагоді шпилька, укол якою допоможе відновити еластичність м'язів; тому бажано до плавок прикріплювати шпильку.

Якщо звели судоми: у такій ситуації головне – не злякатися. Треба зануритися у воду й рукою сильно потягти на себе ступню за великий палець.

Під час купання не випускайте з поля зору своїх товаришів, бо може виникнути потреба у взаємодопомозі.

Нагадую також, що Правилами охорони життя людей на водних об'єктах забороняється:

- допускати дітей до водойми без нагляду дорослих;
- розпивати спиртні напої і купатися в нетверезому стані;
- використовувати рятувальні засоби і спорядження не за призначенням;
- організовувати на воді ігри, пов'язані з пірнанням і захватом тих, хто купається;
- забруднювати і засмічувати водойми та території пляжів;
- подавати обманні сигнали заради жарти;
- приводити з собою собак та інших тварин.

Отож візьміть до уваги ці рекомендації та дотримуйтеся правил поведінки на воді, і тоді відпочинок принесе вам радість і задоволення. Щасливого вам літа і приємного гарного відпочинку!

**Провідний фахівець з питань
НС та ЦЗ
Трифон ГАПОНЧУК**

Рукопаш СПАС: майбутній олімпійський вид спорту чи філософія життя?

Уже третій рік у ЗНУ існує спеціалізація "Український рукопаш СПАС" на факультеті фізичного виховання. Розроблені й викладаються студентам-п'ятикурсникам 8 предметів з теорії та методики СПАСу, у тому числі історія і духовні основи цього світогляду, а також організація діяльності українського рукопашу (менеджмент СПАСу) тощо. Наш університет – єдиний виш, який впровадив у систему навчання кінну підготовку фахівців.

Випускники отримують дипломи з кваліфікацією "Магістр фізичного виховання та спорту, викладач вищих навчальних закладів, тренер-викладач з українського рукопашу СПАС". Студенти інших факультетів мають змогу тренуватися в секціях дитячої спортивної школи обласної федерації козацького бойового мистецтва СПАС. Юні вихованці цієї школи, у свою чергу, вступають в Економіко-правничий коледж ЗНУ, де навча-

ються за напрямом "Фізичне виховання".

Спеціалізація "Український рукопаш СПАС" почала користуватися попитом і серед молоді з інших міст України. За словами викладача кафедри теорії та методики фізичної культури і туризму, президента Всеукраїнської громадської організації "Федерація українського рукопашу СПАС" **Олександра Притули**, він спільно з завідувачем кафедри теорії та методики фізичної культури і туризму **Анатолієм Конохом** працює над розробкою програми для заочників, які бажають здобути цей фах у ЗНУ.

Загалом, майже 20 років СПАС розвивається в Запоріжжі. Перший фестиваль відбувся в 1997 році, через рік була створена перша ДЮСШ. СПАС розвиває п'ять напрямків діяльності: спортивний (рукопаш), культурний, оздоровчий, науково-дослідний, патріотичне виховання.

Федерація українського рукопашу розробляє такі національні види

спорту, що були відомі ще за часів січового козацтва та характерництва, – бойовий гопак, СПАС, боротьба на хрест, боротьба на ремнях тощо. Три з них нещодавно занесені до реєстру визнаних видів спорту в Україні (усього в реєстрі на даний час 53 визнаних в Україні олімпійських видів спорту, 97 неолімпійських і 47 видів для людей з обмеженими можливостями): у розділ неолімпійських потрапили козацький двобій, боротьба на поясах та український рукопаш СПАС. Інші, хоча й досі відсутні в офіційній класифікації, проте існують та успішно розвиваються. Представники федерації застосовують СПАС не тільки на практиці, а й опрацьовують із наукової точки зору. Влашту-

ють або беруть участь у наукових конференціях, проводять наукові дослідження з широкого кола тем.

Усі вищезазвані напрямки діяльності федерації лягли в основу спеціалізації, яку сьогодні викладають у ЗНУ:

- Ми завдячуємо керівництву університету й тим людям-патріотам, які сприяли запровадженню спеціалізації "Український рукопаш

СПАС", – коментує **Олександр Притула**. – *Передусім, треба назвати керівництво університету, завідувача кафедри теорії та методики фізичної культури та туризму **Анатолія Коноха**, декана фізичного факультету **Миколу Малікова**, головного бухгалтера **Василя Тимошика** та інших. Ми вважаємо за честь працювати з такими досвідченими фахівцями.*

Фундатори СПАСу співпрацюють і з юридичним та історичним факультетами ЗНУ. За підтримки декана юридичного факультету **Тетяни Коломоєць** уже три роки поспіль проводиться студентська наукова конференція "Звичаєве право Запорозької Січі". Захід викликав широкий резонанс як в Україні, так і в Росії, в соціальних мережах та інтернет-форумах. Наші науковці також влаштовують постійні тематичні дискусії, вдосконалюються на шляху нових наукових пошуків.

Олена ХЛИСТУН

3 ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ!

- 1 червня – директора Комбінату громадського харчування **Антоніну Миколаївну Шегеру**;
- 6 червня – завідувача кафедри українознавства, доцента **Ольгу Олександрівну Стадніченко**;
- 9 червня – завідувача кафедри міжнародної економіки та економічної теорії, професора **Дмитра Івановича Бабмінду**;
- 10 червня – головного лікаря санаторію-профілакторію ЗНУ **Віктора Борисовича Варвїнського**;
- 11 червня – професора кафедри економічної кібернетики **Ігоря Вікторовича Козина**;
- 15 червня – декана філологічного факультету, завідувача кафедри української літератури, доцента **Тамару Володимирівну Хом'як**; заступника декана з навчальної роботи юридичного факультету, доцента **Юлію Володимирівну Пирожкову**;
- 16 червня – заступника головного бухгалтера з контролю **Любов Іванівну Регент**;
- 20 червня – завідувача кафедри педагогіки і психології освітньої діяль-

- ності, професора **Наталію Федорівну Шевченко**;
- 21 червня – заступника декана з наукової роботи факультету соціальної педагогіки та психології, голову науково-методичної ради, доцента **Маріанну Григорівну Ткалич**;
- 23 червня – директора спортивного комплексу **Анжелу Суренівну Барсеґян**;
- 26 червня – заступника декана з професійної роботи історичного факультету, доцента **Оксану Миколаївну Казакову**;
- 29 червня – заступника декана з навчальної роботи факультету іноземної філології, доцента **Катерину Миколаївну Василю**;
- 5 липня – начальника відділу охорони праці **Ігоря Юрійовича Маказана**;
- 6 липня – заступника головного бухгалтера відділу бухгалтерського обліку, фінансової та бюджетної звітності **Оксану Вікторівну Арістову**;
- 8 липня – декана фізичного факультету, доцента **Анатолія Павловича Добруна**;
- 10 липня – завідувача кафедри акторської майстерності, професора **Галину Василю Локареву**;

...і ювілярів червня і липня!

- 6 червня – доцента кафедри загальної та прикладної екології та зоології **Наталію Вікторівну Капелюш**; бібліотекаря Наукової бібліотеки **Тетяну Валерівну Репку**;
- 7 червня – старшого лаборанта кафедри математичного моделювання **Наталію Григорівну Стеценко**;
- 9 червня – економіста I категорії відділу бухгалтерського обліку, фінансової та бюджетної звітності **Наталію Михайлівну Слободянюк**;
- 11 червня – прибиральницю навчального корпусу № 2 **Ларису Василівну Рянничеву**;
- 12 червня – спеціаліста I категорії деканату факультету іноземної філології **Валентину Миколаївну Матвееву**; водія автобуса відділу автотранспорту **Віктора Миколайовича Банного**;
- 13 червня – гардеробника навчального корпусу № 2 **Любов Миколаївну Ростун**;

- 10 липня – доцента кафедри інформаційних технологій **Вадима Анатолійовича Єрмолаєва**;
- 12 липня – заступника декана з навчальної роботи філологічного факультету, доцента **Оксану Анатолівну Проценко**;
- 18 липня – професора кафедри теорії та методики фізичної культури і туризму **Ніну Григорівну Байкіну**; швейцара спорткомплексу **Валентину Тимофіївну Дейнегу**;
- 19 липня – декана факультету менеджменту, професора **Ірину Григорівну Шавкун**;
- 22 липня – головного енергетика експлуатаційно-технічного відділу **Станіслава Івановича Белоносова**;
- 26 липня – маляра 5 розряду рембугрупи **Тетяну Петрівну Зуйкову**;
- 30 липня – швейцара навчального корпусу № 5 **Ганну Григорівну Бровченко**;

- 11 липня – професора кафедри хімії **Олександра Анатолійовича Бражка**;
- 12 липня – заступника декана із заочного відділення факультету іноземної філології, доцента **Наталію Борисівну Бондаренко**; заступника декана з наукової роботи юридичного факультету, доцента **Павла Сергійовича Лютікова**;
- 17 липня – завідувача кафедри теорії та практики менеджменту, професора **Станіслава Михайловича Григор'єва**;
- 22 липня – заступника директора з навчально-виховної роботи ЕПК ЗНУ **Лілію Вадимівну Москаленко**;
- 23 липня – декана факультету соціології та управління, завідувача кафедри соціології, доцента **Максима Анатолійовича Лепського**;
- 25 липня – професора кафедри англійської філології **Тетяну Олександрівну Пахомову**;
- 28 липня – професора кафедри української мови **Петра Івановича Білоусенка**;
- 30 липня – завідувача відділу Наукової бібліотеки **Ірину Юрівну Тяпкіну**;

Колектив ЗНУ вітає іменинників...

АIESEC – крок до зміни життя

Уявіть собі три канікулярні літні місяці за кордоном в мультинаціональному таборі, що ви можете провести, виконуючи суспільну роботу, допомагаючи людям, працюючи з дітьми різних країн, навчаючи їх, спілкуючись із молоддю зі всього світу та перетворюючи світ на краще! Це все можна уявити та втілити в життя разом з АIESEC.

АIESEC – міжнародна молодіжна організація, що об'єднує активну молодь зі 107 країн світу. Члени організації – це студенти та випускники, щодня вони розвиваються особистісно та професійно, формують себе як лідерів, вони хочуть та знають, як змінювати світ на краще.

АIESEC сьогодні – це:

- 62 роки досвіду;
- 107 країн, у яких є АIESEC;
- 50 000 студентів і випускників ВНЗ – діючих учасників АIESEC;
- близько 4 000 організацій-партнерів;
- понад 1 600 кращих університетів по всьому світу – мережа АIESEC;
- понад 10 000 учасників організації, які щорічно залучаються до Програми міжнародних стажувань;
- близько 470 щорічних конференцій від локального до міжнародного рівня;
- понад 10 000 лідерських позицій із різних напрямків діяльності, які щорічно пропонується представництвах організації;
- понад 750 локальних представництв АIESEC по всьому світу;
- близько 800 000 випускників АIESEC, які сьогодні є лідерами практично у всіх галузях суспільства, керують власними організаціями та проектами, щоденно позитивно впливаючи на вирішення світових проблем.

Міжнародні стажування – це один із найінтенсивніших етапів отримання досвіду в АIESEC. Стажування дозволяє не тільки отримати нові знання та навички, а й підвищити рівень володіння англійською мовою, поринути в нову культуру та подорожувати.

Усі міжнародні стажування поділяються на два типи. Соціальні стажування – робота в соціальних проектах АIESEC (у гро-

мадських організаціях), що пов'язана з широким колом питань розвитку суспільства (тривалість стажування: 6 - 8 тижнів); і професійні стажування – робота в компаніях у таких галузях, як педагогіка, маркетинг, проектний менеджмент, HR, фінансовий менеджмент, облік та аудит, інформаційні технології, програмування, розробка сайтів та інженерія (тривалість: 3 - 12 місяців).

Під час соціального стажування студенту надається місце проживання та харчування.

Під час професійного стажування виплачується заробітна плата, що є необхідним мінімумом перебування в країні (місце проживання та харчування, транспортування в місті проживання).

Для участі у стажуваннях студенту необхідне знання англійської мови та закордонний паспорт.

Анкету на участь у програмі стажувань завжди можна знайти на сайті. Заповнену анкету внесуть до бази даних локального комітету АIESEC в тому місті, де ви живете або навчаєтесь. Вас повідомлять про час відкриття наступного набору на стажування.

Участь у стажуванні є платною. Плата складає 1 000 – 2 000 грн для соціальних стажувань та 2 000 – 3 000 грн – для професійних.

Зараз у Запоріжжі відкривається місцеве представництво АIESEC. І вже починаючи з вересня 2012 року, на базі Запорізького національного університету планує працювати координатор програми **Ольга Новікова**, яка буде надавати консультації та всіляку підтримку нашим студентам в участі у проектах організації.

Щодо програм, у яких можна взяти участь вже цього літа, звертайтеся безпосередньо до Ольги за контактним телефоном (095) 742-60-57.

Офіційний сайт організації – <http://www.aiesec.org.ua/>

Фахівець I категорії відділу міжнародних зв'язків та роботи з іноземними студентами **Ольга ПРИЙМЕНКО**

ЦЕ ВАРТО ЗНАТИ!

■ **Сфера чи галузь?**
Говорячи "соціальна (наукова) сфера" чи "у всіх сферах життя", ми припускаємо помилки.
Насправді, у цьому випадку треба вживати слово "галузь", що має значення "певна ділянка виробництва, науки і т. ін.". Наприклад, "Соціологія як окрема наукова галузь виникла в середині XIX століття".
"Сфера" вживається на позначен-

ня "предмета, що має форму кулі; поверхні такого предмета" (Наприклад, "Диміла планета від Нордкапу до Чорного моря, а над її ідеальною сферою сновигали літаки, вивергаючи з своїх черев тисячі бомб" (Олександр Довженко, I, 1958, 280)).

Також "сфера" позначає "район дії, межа поширення чого-небудь" (наприклад, "сфера впливу", "літак потрапив у сферу могутнього урагану,

який лютував над Сахарою" (Дмитерко, "Там, де сяє Південний Хрест", 1957).

"Сфери" (лише у множині) також позначають "коло осіб, близьких за соціальним становищем, діяльністю і т. ін.". Наприклад, "Моя книжка в російському перекладі має деякий успіх, принаймні в російських літературних сферах" (Михайло Коцюбинський, III, 1956, 381).

"Сталому місцевому розвитку" допомагають викладачі ЗНУ

Із вересня 2007 року на території України започаткований і діє спільний Проект ЄС та Програми розвитку ООН в Україні "Місцевий розвиток, орієнтований на громаду". Він передбачає, що місцеві громади, органи місцевої виконавчої влади та самоврядування спільно визначатимуть пріоритети розвитку своїх територій, спільно плануватимуть та реалізовуватимуть заходи для забезпечення сталого розвитку свого села, селища чи міста. Нещодавно розпочався другий етап програми, і сьогодні ЗНУ виступає партнером у її реалізації на території Запорізької області.

30-31 травня в Києві відбувся тренінг для викладачів цього напрямку, який проходив у рамках реалізації спільного проекту ЄС і Програми розвитку ООН "Місцевий розвиток, орієнтований на громаду - II". Від нашого університету на заході була присутня викладачка кафедри соціології Інна Ротарева.

Під час тренінгу йшлося про те, що випускники, які прослухали цей курс, зможуть працювати в районних, міських та обласних адміністраціях, сприяти ефективному подоланню проблем громади.

До переліку вітчизняних вишів, що беруть участь у реалізації цієї міжнародної програми, входить і ЗНУ. Ще наприкінці минулого семестру на базі нашого університету відбулось засідання круглого столу "Сталий місце-

вий розвиток: методологія та суспільна практика".

Учась у засіданні взяли представники Обласної адміністрації – координатори проекту **Олександр Рябий** (випускник ФСУ) та **Геннадій Устимов**. Від нашого ВНЗ на захід завітали в.о. ректора **Олександр Бондар**, представники адміністрації вишу й деканату ФСУ і студенти. Під час засідання презентували концепцію навчального курсу "Сталий місцевий розвиток: методологія та суспільна практика" у програмі навчання факультету соціології та управління. По-перше, це – підготовка та проведення навчально-практичних семінарів, тренінгів (управлінський аспект); по-друге, підтримка науково-прикладних робіт із метою оптимізації використання енергії на місцевому рівні (енергозберігаючий аспект). Під час засідання його учасники домовилися про розробку та впровадження курсу у ЗНУ протягом навчального року.

Відтоді спеціалісти нашого ВНЗ проводять роботу з підготовки теоретичної, методичної бази, практичних рекомендацій тощо. За домовленістю з Обласною адміністрацією передбачається укомплектувати навчальний посібник, який буде використовуватися представниками виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у своїй діяльності.

За час від початку дії проекту у ЗНУ відбулися тематичні засідання круглих

столів, студенти факультету соціології та управління проводили наукові дослідження. Під час Міжнародної наукової конференції "Соціальне прогнозування і проектування політичних ситуацій та процесів" тематика сталого розвитку була включена в роботу секцій.

Сьогодні досвід сталого розвитку європейських країн опановують і науково опрацьовують викладачі ФСУ – декан факультету **Максим Лепський**, доценти **Євген Цокур** та **Ірина Чайка**, старший викладач кафедри соціології **Геннадій Корнієнко**, викладач кафедри соціології **Інна Ротарева** та ін. Саме до Інни Володимирівни ми звернулися із питаннями про роботу, яка ведеться спеціалістами нашого вишу в цьому напрямі:

Пані Інно, у чому полягають особливості вказаного проекту?

Зміст цього проекту в тому, що в ньому беруть участь не сільські ради, а громади – суспільні організації, які створюються на території сільради. Таким чином мешканці сіл самі визначають, які об'єкти треба відремонтувати, відновити або створити для задоволення їх нагальних потреб. На першому етапі реалізації проекту місцевого розвитку громади (Проект МРГ-I) сільські громади нашої області, які виявили бажання приєднатися до участі в ньому, надіслали заявки. Пройшли конкурсний відбір і багато сіл Бердянського району (сmt. Андріївка), Чер-

нігівського (сmt. Чернігівка), Пологівського (с. Чапаєвка), Гуляйпільського та інших районів (9 основних районів області) створили так звані мікропроекти (МПП) і почали змінювати умови свого життя на краще. Всього в області на сьогодні нараховується близько 35 громад.

Якщо громада отримує затвердження свого МПП, на що вона може розраховувати?

Проект ЄС/ПРООН забезпечує 50% фінансування МПП громади, 45% – надходять з бюджетів області, району та місцевих рад, а 5% – збирають самі члени громади. Ураховуючи те, що МПП передбачають не масштабні реформування, а локальні, дрібні дії з упорядкування якості місцевого життя громадян, передбачено, що загальне одноразове бюджетування має бути приблизно на рівні 120 тис грн.

Які напрямки діяльності громад передбачає цей проект?

Фінансування проходить за кількома напрямками. Поліпшення екологічної ситуації (наприклад, забезпечення безперебійного вивезення від-

ходів), енергозбереження (утеплення шкіль, дитсадків, заміна вікон, освітлення вулиць тощо), створення або відновлення роботи місцевих амбулаторій, водопостачання (ремонт і заміна труб та інше), транспортне забезпечення школярів.

Яка роль відводиться в реалізації програми Вашому факультету?

Наші викладачі займаються розробкою методичного забезпечення майбутнього нового навчального курсу "Сталий місцевий розвиток суспільства". Студенти готують конкурсні наукові роботи, беруть участь у конференціях і круглих столах, які проходять у межах цієї тематики. Так, студентки IV курсу провели цікаві наукові дослідження: **Ілона Величко** опрацювала "Гендерні причини успішності громади", **Анастасія Зайцева** – "Лідерство як фактор ефективного функціонування громади". Обидві вони проходили практику на базі ЗОДА. Викладачі кафедри соціології розробляють навчальну програму з курсу "Сталий розвиток суспільства".

Іноземці – серед викладачів нашого вишу

У 2011-2012 навчальному році студентам факультету іноземної філології викладали закордонні спеціалісти-волонтери – **Анна Кроуфорд**, **Жан-Люк Іссле** та **Мануель Лепперт**.

Анна Кроуфорд другий рік поспіль працює з аудиторією англомовного відділення: проводить семінари для студентів ФІФ, які вивчають англійську мову як спеціальність, та представників інших факультетів, курує англомовні клуби. Наступного року вона продовжуватиме свою викладацьку діяльність у ЗНУ.

Жан-Люк Іссле – волонтер із Франції. Він проводив практичні заняття з французької мови та лінгво-країнознавства. Працював пан Іссле також на курсах у Центрі інтенсивного вивчення іноземних мов. До речі, він зауважує, що був вражений високим рівнем підготовки наших студентів.

Мануель Лепперт працює у ЗНУ як представник Запорізької обласної громадської організації "Молодіж-

ний центр німецької культури "Замельзуріум". За фахом він історик, політолог, однак у групах студентів ФІФ проводить факультативи з німецької мови та засідання відділення німецького клубу "Sammelsurium".

В Україні пан Лепперт перебуває вже третій рік. Раніше працював у Києво-Могилянській академії, у німецькій діаспорі м. Києва. Тим цінніше, що й він відзначає гарну базу ЗНУ і високий рівень підготовки наших студентів.

Декан факультету іноземної філології **Галина Моршкіна** розповідає про користь від міжнародного співробітництва:

Наші закордонні колеги демонструють не лише правильне мовлення, а й іншу культуру – ми долучаємося до неї, насичуємося нею. Звичайно, усі ми – співробітники вишу – вмiємо викладати, кожен напрацював власну методику. Наші спеціалісти відвідують міжнародні семінари за кордоном, переймають досвід колег. Проте, коли ми співпрацюємо з нашими колегами з інших країн, робимо щось разом, у результаті отримуємо цікаве поєднання двох різних методик, коли одна й та ж тема багатогранно представляється й опрацьовується. Це підвищує інтерес студентів, мобілізує динаміку сприйняття.

Олена ХЛИСТУН

"Золотий голос" у першокурсника

На початку травня у м. Комсомольську (Полтавщина) пройшли традиційні Міжнародні молодіжні форуми "Слов'янський союз дитячої дипломатії" та "Партнерів єднає мелодія пісні". У рамках заходу відбувся благодійний Фестиваль "Діти – дітям". Студент філологічного факультету ЗНУ – першокурсник російського відділення **Олексій Ворожєв** став лауреатом фестивалю у номінації "Золотий голос".

Молодіжний форум зібрав 250 учасників з України, Росії, Білорусі та Молдови. Всі учасники були розподілені на кілька команд. Олексій вийшов у номінацію із піснею "Тільки ти моя" із репертуару Павла Табакова й переміг. Під час благодійного концерту були зібрані кошти на лікування та оздоровлення дітей-інвалідів.

Олексій поділився з нами своїми враженнями:

На форумі було чудово! Стільки прекрасних голосів разом я ніколи не чув! Учасники спілкувалися, ділилися враженнями, багато нових друзів там знайшов. Тепер спілкуємося в соціальній мережі.

Олексій понад дванадцять років займається вокалом. А на форум потрапив завдяки старанням **Маргарити Селіванової** – викладача вокалу з КЗ Дніпрорудненська гімназія "Софія", де він навчався. Додому привіз диплом переможця, футболку та браслет з емблемами команди, а також – яскраві враження.

Протягом року навчання в ЗНУ Олексій Ворожєв встиг себе зарекомендувати як активний учасник студентського руху – брав участь у

"Дозвольте відрекомендуватись: І курс" і музичних перервах. А ще за плечима в нього – міжнародний фестиваль патріотичної пісні (м. Енергодар), участь у всеукраїнському шоу "Народна зірка", обласні, районні та міські творчі заходи такі, як "Зорепад", "Дніпрорудненські самодівці" та інші.

Олена ХЛИСТУН

Команда "Надія-ЗНУ" (тренер – **Юрій Арестенко**) виборола I місце в обласній першості з міні-футболу серед вищих навчальних закладів. Усього у змаганні брали участь вісім спортивних команд вишів.

У фіналі наші спортсмени з рахунком 2:1 перемогли команду Запорізького національного технічного університету. Вирішальні голи забили **Владислав Дьомін** й **Олександр Городецький**. До речі, Олександра, за результатами ігор, визнали кращим бомбардиром турніру.

Обласна академічна газета "Запорізький університет"
Засновник і видавець –
колектив Запорізького національного університету
Видається – з 1973 року

Творчий колектив: **Таміла Тарасенко**, **Олена Хлисту**,
Наталія Логвиненко, **Олена Ярошенко**
Інтернет-версія – **Олени Благодарової**
Фотокореспондент – **Василь Биченко**

Номер підписаний до друку 25.06.12

Автори надрукованих матеріалів несуть відповідальність за підбір і точність фактів і цитат, статистичних даних, які не підлягають відкритій публікації. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точку зору автора.

Зареєстровано Запорізьким обласним управлінням юстиції: свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія 33 №735-010-пр від 7 червня 2006 року. Виходить двічі на місяць українською мовою. Поширюється безкоштовно. Один друкований аркуш. Наклад 1000 примірників.

Адреса редакції:
69063, м. Запоріжжя,
вул. Залізнична, 24
9 поверх, кабінет №2
Телефон: 228-75-32
e-mail: znu.gazeta@gmail.com
Надруковано
в ТОВ "Південноукраїнська
виробнича компанія"